

VREG

uw gids op de
energiemarkt

Koning Albert II-laan 20 bus 19
1000 BRUSSEL
www.vreg.be

Rapport van de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt

23 oktober 2018

met betrekking tot het toegelaten inkomen van de distributienetbeheerders in Vlaanderen
uit hun periodieke distributienettarieven voor 2019

RAPP-2018-13

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Inkomen voor elektriciteitsdistributie.....	4
2.1. Totale inkomen voor elektriciteitsdistributie	4
2.2. Endogene kosten voor elektriciteitsdistributie.....	5
2.3. Exogene kosten voor elektriciteitsdistributie	7
3. Inkomen voor aardgasdistributie	16
3.1. Totale inkomen voor aardgasdistributie	16
3.2. Endogene kosten voor aardgasdistributie	17
3.3. Exogene kosten voor aardgasdistributie.....	18

1. Inleiding

We hebben op 4 oktober 2018 het toegelaten inkomen van elke elektriciteits- en aardgasdistributienetbeheerder uit zijn periodieke distributienettarieven voor het jaar 2019 bepaald en dit overeenkomstig de werkwijze in de tariefmethodologie 2017-2020. Op basis van deze bedragen én de verwachte afzetvolumes bij de klanten worden vervolgens de nieuwe elektriciteits- en aardgasdistributienettarieven voor 2019 berekend.

We geven hierbij een overzicht van de distributienetbeheerders, hun werkmaatschappij en hun gereguleerde activiteiten:

Tabel 1 Overzicht distributienetbeheerders in Vlaanderen

Distributienetbeheerder	Werkmaatschappij	Gereguleerde activiteit
Gaselwest	Fluvius System Operator	Elektriciteit en aardgas
Imea	Fluvius System Operator	Elektriciteit en aardgas
Imewo	Fluvius System Operator	Elektriciteit en aardgas
Intergem	Fluvius System Operator	Elektriciteit en aardgas
Iveka	Fluvius System Operator	Elektriciteit en aardgas
Iverlek	Fluvius System Operator	Elektriciteit en aardgas
Sibelgas	Fluvius System Operator	Elektriciteit en aardgas
Inter-energa	Fluvius System Operator	Elektriciteit en aardgas
Iveg	Fluvius System Operator	Elektriciteit en aardgas
Infrax-West	Fluvius System Operator	Elektriciteit en aardgas
PBE	Fluvius System Operator	Elektriciteit

In deze nota lichten we het door ons toegelaten inkomen voor 2019 toe. Meer informatie over de samenstelling van het toegelaten inkomen voor 2019 per distributienetbeheerder kan u terugvinden op [onze website](#).

2. Inkomen voor elektriciteitsdistributie

2.1. Totale inkomen voor elektriciteitsdistributie

Tabel 2 Toegelaten inkomsten uit periodieke elektriciteitsdistributienettarieven 2019

	Exogeen	Endogeen	Totaal	2019/2018
Gaselwest	207.229.608 €	171.392.389 €	378.621.997 €	-9,4%
Imea	97.383.942 €	70.044.961 €	167.428.903 €	-7,4%
Imewo	205.448.813 €	177.554.961 €	383.003.775 €	-8,7%
Intergem	84.377.990 €	84.281.650 €	168.659.640 €	-10,5%
Iveka	156.657.256 €	114.241.757 €	270.899.013 €	-9,9%
Iverlek	193.521.163 €	155.451.982 €	348.973.145 €	-7,3%
Sibelgas	29.540.031 €	18.906.448 €	48.446.480 €	-4,8%
Inter-energa	178.296.666 €	115.198.536 €	293.495.202 €	-4,4%
Iveg	34.010.278 €	30.924.323 €	64.934.601 €	-11,9%
Infrax-West	49.360.772 €	40.693.448 €	90.054.221 €	-4,6%
PBE	29.698.683 €	29.735.207 €	59.433.890 €	-1,4%
Totaal	1.265.525.203 €	1.008.425.660 €	2.273.950.864	-7,9%
	56%	44%	100%	

Sinds 1 juli 2018 behoren alle elektriciteitsdistributienetbeheerders in Vlaanderen tot dezelfde werkmaatschappij, Fluvius System Operator cvba. Hieronder maken we een onderscheid tussen de werkmaatschappijen die tot 1 juli 2018 bestonden (Eandis System Operator cvba en Infrax cvba) teneinde de evolutie van het inkomen voor elektriciteitsdistributie over exogene en endogene kosten in de periode 2015-2019 te tonen.

Tabel 3 Opdeling evolutie inkomen elektriciteit exogeen en endogeen 2015-2019 ex-Eandis

Distributienet-beheerders bij	Toegelaten inkomen inzake exogene kosten	Toegelaten inkomen inzake endogene kosten
(ex-)Eandis 2019	55%	45%
(ex-)Eandis 2018	60%	40%
(ex-)Eandis 2017	62%	38%
(ex-)Eandis 2016	58%	42%
(ex-)Eandis 2015	57%	43%

Tabel 4 Opdeling evolutie inkomen elektriciteit exogeen en endogeen 2015-2019 ex-Infrax

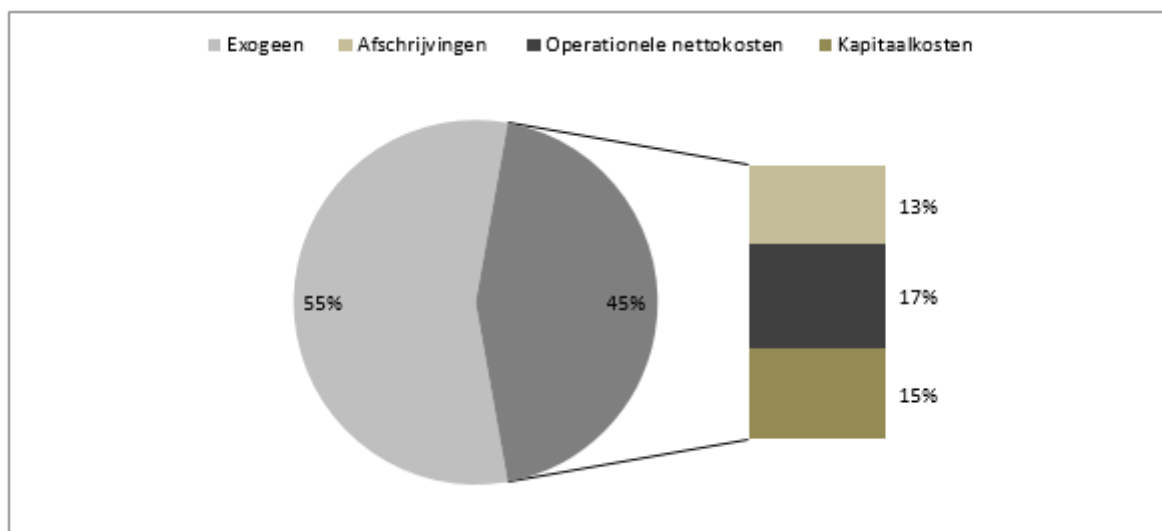
Distributienet-beheerders bij	Toegelaten inkomen inzake exogene kosten	Toegelaten inkomen inzake endogene kosten
(ex-)Infrax 2019	57%	43%
(ex-)Infrax 2018	60%	40%
(ex-)Infrax 2017	61%	39%
(ex-)Infrax 2016	63%	37%
(ex-)Infrax 2015	63%	37%

Tabel 5 Opdeling evolutie inkomen elektriciteit exogeen en endogeen 2015-2019 totaal

Distributienet-beheerders bij	Toegelaten inkomen inzake exogene kosten	Toegelaten inkomen inzake endogene kosten
Totaal 2019	56%	44%
Totaal 2018	60%	40%
Totaal 2017	62%	38%
Totaal 2016	59%	41%
Totaal 2015	59%	41%

De endogene inkomsten zijn hierbij samengesteld uit een gedeelte afschrijvingen, operationele nettokosten en kapitaalkosten. Verder uitgesplitst over deze rubrieken ziet de samenstelling van de totale inkomsten 2019 voor de elektriciteitsdistributienetbeheerders er als volgt uit:

Figuur 1 Samenstelling totale inkomsten elektriciteit 2019:

2.2. Endogene kosten voor elektriciteitsdistributie

De opbrengsten uit periodieke distributienettarieven voor de endogene kosten, dit zijn de kosten van de uitbouw en het beheer van het distributienet en waarover de distributienetbeheerder controle heeft, zijn geplafonneerd. Dit geeft een stimulans aan de onderneming om efficiënt met de beschikbare middelen om te gaan. Het verschil tussen de opbrengsten en de kosten zal bij het afsluiten van het boekjaar de winst van de netbeheerder vormen. Met die winst kunnen dan de aandeelhouders vergoed worden voor hun inbreng van kapitaal in de onderneming.

De tariefmethodologie 2017-2020 voorziet dat de endogene inkomsten 2019 van een distributienetbeheerder worden bepaald uit de combinatie van de in 2011-2015 waargenomen globale evolutie van de werkelijke endogene kosten van de distributienetbeheerders¹ (dit zijn de afschrijvingen, de operationele nettokosten en de kosten van financiering) en zijn aandeel in het

¹ 2011-2014 nog onder een cost-plus regulering, vanaf 2015 onder een inkomstenregulering.

geheel van die evolutie. De kapitaalkosten worden berekend met behulp van een normatief kapitaalkostenpercentage of weighted average cost of capital (wacc) van 4,9% vóór vennootschapsbelasting.

Op 29 december 2017 werd in het Belgisch Staatsblad de wet van 25 december 2017 tot hervorming van de vennootschapsbelasting gepubliceerd. De wet wijzigde het tarief van de vennootschapsbelasting voor 2018. De VREG rekende in het najaar van 2017 in zijn beslissing over het toegelaten inkomen 2018 nog met een kapitaalkostenvergoeding gebaseerd op het toen geldende tarief voor vennootschapsbelasting van 33,99%. Bij de wijziging van de vennootschapsbelasting diende de VREG de procedure te volgen zoals in bijlage 2 van de tariefmethodologie, 'Rapport kapitaalkostenvergoeding reguleringsperiode 2017-2020', par. 4.5.3 'Wijziging van de vennootschapsbelasting tijdens de reguleringsperiode'. De VREG berekende aldus de endogene inkomsten 2018 opnieuw, met de juiste kapitaalkostenvergoeding (wacc) volgens het nieuwe tarief voor de vennootschapsbelasting. De wacc, wanneer gebaseerd op het nieuwe tarief voor vennootschapsbelasting van 29,58%, bedraagt 4,9% t.o.v. 5,0% voordien. De VREG heeft met deze wacc van 4,9% de trendberekening voor de endogene kosten overeenkomstig de tariefmethodologie 2017-2020 (par. 5.6.2) opnieuw uitgevoerd. De daling van het tarief voor vennootschapsbelasting zorgde voor een verlaging van de endogene inkomsten 2018. De distributienetbeheerders hebben hierop evenwel geen nieuw, aangepast tariefvoorstel 2018 ingediend. Ook de endogene inkomsten 2019 werden bijgevolg bepaald op basis van de verlaagde wacc van 4,9%.

Overeenkomstig de tariefmethodologie 2017-2020 leggen we de endogene inkomsten 2019 vast door toepassing van een factor $1+CPI-x$ op de, voor de werkelijke inflatie gecorrigeerde, toegelaten endogene inkomsten 2018, waarin CPI de verwachte inflatie 2019 (1,75% volgens Federaal Planbureau)² is en x gelijk is aan de waargenomen jaarlijkse kostentrend van 0,039% (afgerond).

Conform par. 5.8.3 in de hoofdtekst van de tariefmethodologie 2017-2020 wordt de x -waarde voor 2019 en 2020 verhoogd met de waarde van een x' , die de kostenbesparingen weerspiegelt die worden opgelegd aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders en die mogelijk geworden zijn door de fusie van hun twee werkmaatschappijen tot Fluvius System Operator. De waarde van x' voor elektriciteitsdistributie is gelijk aan 0,866% (afgerond).

Aan het toegelaten inkomen dat aldus wordt berekend, voegen we nog een correctie toe voor de door de distributienetbeheerder te betalen vennootschapsbelasting³.

Globaal stellen we volgende evolutie vast:

Tabel 6 Globale evolutie toegelaten inkomen inzake endogene kosten elektriciteit 2015-2019

	Toegelaten inkomen inzake endogene kosten	Jaar/jaar %
Totaal 2019	1.008.425.660 €	+1,6%
Totaal 2018	992.348.365 €	+0,9%
Totaal 2017	983.065.994 €	-2,4%
Totaal 2016	1.007.136.449 €	+0,4%
Totaal 2015	1.002.751.222 €	-

² Invloed van de inflatie op het toegelaten inkomen wordt besproken in par. 5.6.2.4 van de tariefmethodologie 2017-2020.

³ Omvat het effect van de fiscaal niet-aftekbare afschrijvingen op herwaarderingsmeerwaarden en de notionele intrestaftrek.

2.3. Exogene kosten voor elektriciteitsdistributie

Voor de exogene kosten kunnen we geen efficiëntieprikkel geven aan de distributienetbeheerders omdat het niet zinvol is. Deze uitgaven worden doorgerekend in de distributienettarieven.

Het toegelaten inkomen voor exogene kosten 2019 is gelijk aan het te verwachten bedrag aan kosten (m.a.w. het budget exogene kosten voor 2019). Later zal het verschil met de werkelijke exogene kosten en opbrengsten voor 2019 worden gecorrigeerd.

De exogene kosten van de elektriciteitsdistributienetbeheerder zijn de volgende, bondig samengevat:

1. De transmissienettarieven die Elia aanreket aan de distributienetbeheerders, alsook de kosten en opbrengsten inzake de transmissienettarieven die de distributienetbeheerders onderling aanrekenen t.g.v. doorvoer.
2. De retributies te betalen door de distributienetbeheerder aan steden en gemeenten en de heffing volgens het Decreet houdende het Grootchalig Referentiebestand.
3. De lasten voor het niet-gekapitaliseerd aanvullend pensioen van personeelsleden.
4. Kosten die volgen uit de openbaredienstverplichtingen m.b.t. rationeel energiegebruik (bv. REG-premies).
5. De kosten van de distributienetbeheerder voor het opkopen van steuncertificaten.
6. De afbouw van de tarifaire tekorten/overschotten:
 - De afbouw van de tarifaire tekorten/overschotten ontstaan in de jaren 2010 t.e.m. 2014, ook het regulatorisch actief/passief genoemd. Ze zijn ontstaan onder het toezicht van de CREG. Op 28 augustus 2018 nam de VREG voor elke distributienetbeheerder in Vlaanderen een beslissing met betrekking tot de vaststelling en bestemming van zijn saldi uit de elektriciteitsdistributienettarieven over de exploitatiejaren 2010 t.e.m. 2014⁴. De saldi toegewezen aan de tarieven worden volledig afgebouwd over 2019 en 2020 (50/50).
 - De afbouw van de tarifaire tekorten/overschotten ontstaan in de jaren 2015⁵, 2016⁶ en 2017⁷ en dit aan de snelheid zoals bepaald in de tariefmethodologie 2017-2020:

⁴ Alle beslissingen van de VREG zijn terug te vinden op de documentendatabank van de VREG: <http://www.vreg.be/nl/documenten-databank>.

⁵ De tarifaire tekorten/overschotten ontstaan in het jaar 2015 werden reeds gedeeltelijk afgebouwd in de distributienettarieven voor 2017 en 2018.

⁶ De tarifaire tekorten/overschotten ontstaan in het jaar 2016 werden reeds gedeeltelijk afgebouwd in de distributienettarieven voor 2018.

⁷ Het regulatorisch saldo inzake herindexering enerzijds en het regulatorisch saldo inzake vennootschapsbelasting anderzijds zijn pas sinds 2017 van toepassing overeenkomstig de tariefmethodologie voor de reguleringsperiode 2017-2020.

- Regulatorisch saldo inzake exogene kosten m.b.t. distributie: het verschil tussen de werkelijke exogene kosten en de werkelijke opbrengsten uit de periodieke distributietarieven voor exogene kosten.
 - Regulatorisch saldo inzake exogene kosten m.b.t. transmissie: het verschil tussen de werkelijke exogene kosten en de werkelijke opbrengsten m.b.t. de transmissietarieven.
 - Regulatorisch saldo inzake volumeverschillen: het inkomen van de distributienetbeheerder uit zijn periodieke distributietarieven voor de endogene kosten is grotendeels gegarandeerd. Elke meer- of minderontvangst geeft aanleiding tot resp. een latere korting of stijging van de tarieven.
 - Regulatorisch saldo inzake herindexering: het verschil tussen de werkelijke inflatie (ex-post) en de verwachte inflatie (ex-ante) zoals die werd gehanteerd voor de bepaling van het toegelaten inkomen voor de endogene kosten⁸.
 - Regulatorisch saldo inzake vennootschapsbelasting: het verschil tussen de werkelijke afschrijvingen op herwaarderingsmeerwaarden en de werkelijke notionele intrestaftrek t.o.v. hun gebudgetteerde bedragen.
7. Kapitaalkostvergoedingen voor de financiering van de opgekochte steuncertificaten en de tarifaire tekorten/overschotten.

⁸ Prognose volgens Federaal Planbureau. Dit is het toegelaten inkomen inzake endogene kosten exclusief het toegelaten inkomen inzake de vennootschapsbelasting en een eventueel door de VREG ex-ante toegekend voorschot en/of terugname van voorschot voor dat jaar.

We stellen vast dat het globale budget 2019 voor de exogene kosten in de elektriciteitsdistributie van 1.265.525.203 € als volgt is samengesteld:

Tabel 7 Globale samenstelling exogene kosten elektriciteit 2019

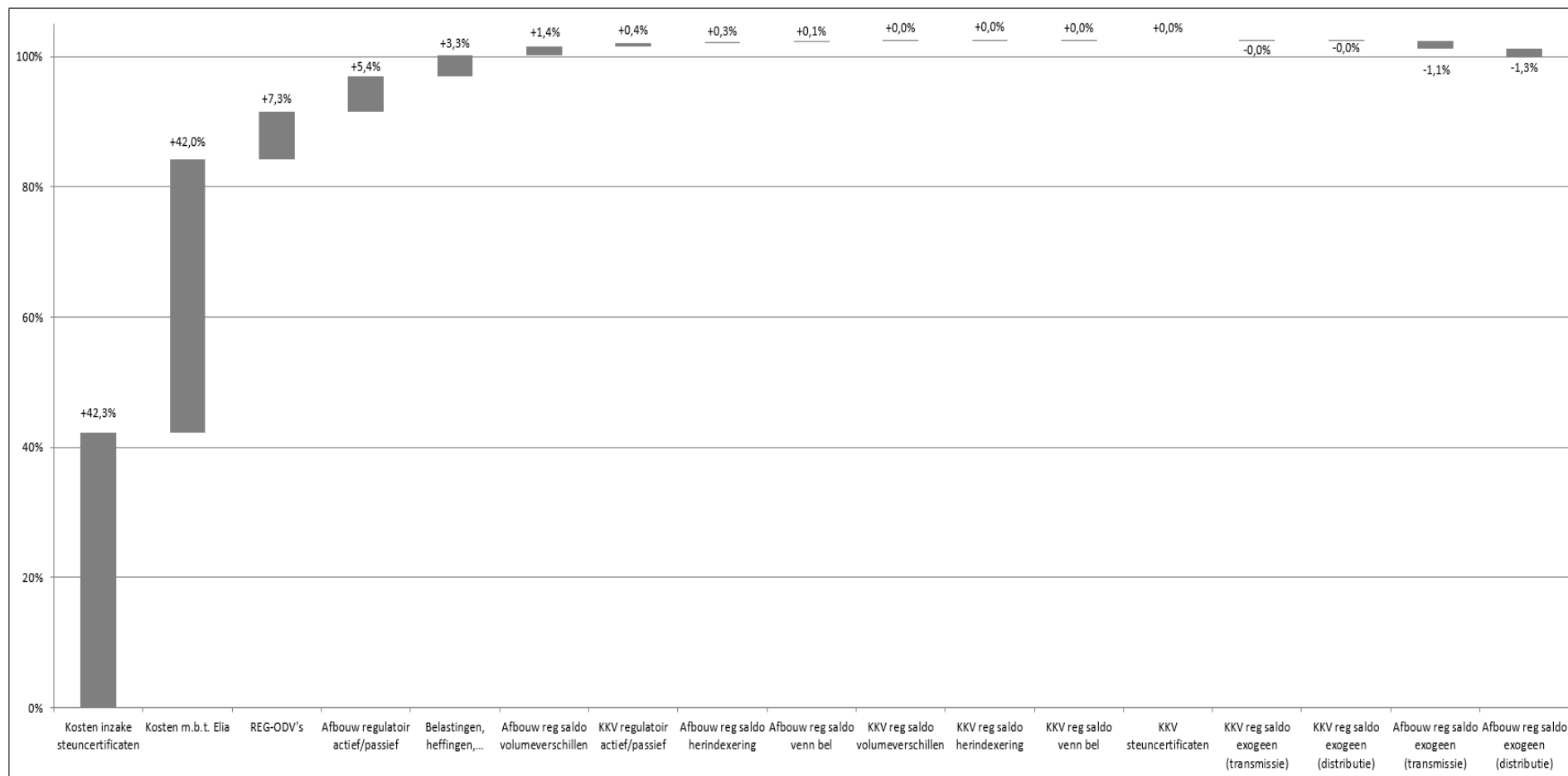
Samenstelling toegelaten inkomen inzake exogene kosten 2019⁹	Totaal
Kosten inzake steuncertificaten	534.941.547 €
Kosten m.b.t. Elia	531.061.827 €
REG-openbare dienstverplichtingen	92.490.263 €
Afbouw regulatorief actief/passief	68.099.839 €
Belastingen, heffingen, toeslagen,...	41.831.939 €
Afbouw regulatorief saldo inzake volumeverschillen	17.928.848 €
Kapitaalkostvergoeding regulatorief actief/passief	4.882.396 €
Afbouw regulatorief saldo inzake herindexering	3.449.541 €
Afbouw regulatorief saldo inzake vennootschapsbelasting	628.520 €
Kapitaalkostvergoeding regulatorief saldo inzake volumeverschillen	115.043 €
Kapitaalkostvergoeding regulatorief saldo inzake herindexering	39.842 €
Kapitaalkostvergoeding regulatorief saldo inzake vennootschapsbelasting	2.420 €
Kapitaalkostvergoeding steuncertificaten	- €
Kapitaalkostvergoeding regulatorief saldo inzake exogene kosten m.b.t. transmissie	-176.477 €
Kapitaalkostvergoeding regulatorief saldo inzake exogene kosten m.b.t. distributie	-202.971 €
Afbouw regulatorief saldo inzake exogene kosten m.b.t. transmissie	-13.751.447 €
Afbouw regulatorief saldo inzake exogene kosten m.b.t. distributie	-15.815.927 €

Grafisch wordt de samenstelling van het globale budget 2019 inzake exogene kosten voor de elektriciteitsdistributie als volgt weergegeven (zie volgende bladzijde¹⁰):

⁹ Positieve bedragen doen distributienettarieven stijgen, negatieve doen ze dalen. Een groter negatief bedrag aan exogene kosten in bovenstaande tabel betekent een grotere korting op de distributienettarieven.

¹⁰ Op de grafiek is "KKV" de afkorting voor kapitaalkostvergoeding, bepaald volgens de tariefmethodologie 2017-2020.

Figuur 2 Globale samenstelling toegelaten inkomen inzake exogene kosten elektriciteit 2019

Globaal stellen we volgende evolutie voor de budgetten van de exogene kosten bij de elektriciteitsdistributienetbeheerders in Vlaanderen vast:

Tabel 8 Globale evolutie exogene kosten elektriciteit 2015-2019

	Toegelaten inkomen inzake exogene kosten	Jaar/jaar %
Totaal 2019	1.265.525.203 €	-14,4%
Totaal 2018	1.477.921.732 €	-6,5%
Totaal 2017	1.581.308.190 €	+8,6%
Totaal 2016	1.456.174.223 €	+3,0%
Totaal 2015	1.414.374.648 €	-

Wanneer we vergelijken met het toegelaten inkomen voor exogene kosten in 2018 is er globaal een daling van 212.396.528 € waar te nemen:

Tabel 9 Globale evolutie exogene kosten elektriciteit 2018-2019

Globale evolutie toegelaten inkomen exogene kosten 2018-2019¹¹	2019	2018	2019/2018
Kosten m.b.t. Elia	531.061.827 €	521.543.513 €	+1,8%
Afbouw regulatorisch saldo inzake herindexering	3.449.541 €	1.848.703 €	+86,6%
Afbouw regulatorisch saldo inzake vennootschapsbelasting	628.520 €	- €	-
Kapitaalkostvergoeding regulatorisch saldo inzake herindexering	39.842 €	33.277 €	+19,7%
Kapitaalkostvergoeding regulatorisch saldo inzake vennootschapsbelasting	2.420 €	- €	-
Kapitaalkostvergoeding regulatorisch saldo inzake exogene kosten m.b.t. transmissie	-176.477 €	-157.564 €	+12,0%
Kapitaalkostvergoeding regulatorisch saldo inzake volumeverschillen	115.043 €	331.378 €	-65,3%
Kapitaalkostvergoeding regulatorisch saldo inzake exogene kosten m.b.t. distributie	-202.971 €	933.611 €	-121,7%
Belastingen, heffingen, toeslagen,...	41.831.939 €	44.546.497 €	-6,1%
Kapitaalkostvergoeding regulatorisch actief/passief	4.882.396 €	8.056.135 €	-39,4%
Kapitaalkostvergoeding steuncertificaten	- €	5.766.940 €	-100,0%
Afbouw regulatorisch saldo inzake exogene kosten m.b.t. transmissie	-13.751.447 €	-7.878.198 €	+74,6%
Kosten inzake steuncertificaten	534.941.547 €	543.927.399 €	-1,7%
Afbouw regulatorisch saldo inzake volumeverschillen	17.928.848 €	33.137.767 €	-45,9%
REG-openbaardienstverplichtingen	92.490.263 €	118.029.036 €	-21,6%
Afbouw regulatorisch saldo inzake exogene kosten m.b.t. distributie	-15.815.927 €	46.680.535 €	-133,9%
Afbouw regulatorisch actief/passief	68.099.839 €	161.122.704 €	-57,7%
Totaal	1.265.525.203 €	1.477.921.732 €	-14,4%

¹¹ Positieve bedragen doen distributienettarieven stijgen, negatieve doen ze dalen. Een groter negatief bedrag aan exogene kosten in bovenstaande tabel betekent een grotere korting op de distributienettarieven.

De daling van de exogene inkomsten 2019 t.o.v. 2018 is o.a. te wijten aan de gedaalde afbouw van het regulatorisch actief/passief. In de voorgaande jaren 2016-2018 werden voorlopige bedragen voor de saldi 2010-2014 afgebouwd. Vanaf 2019 zijn ze gebaseerd op definitieve bedragen volgens de beslissingen van de VREG van 28 augustus 2018. Deze beslissingen leiden aldus tot een daling van de afbouw van het regulatorisch actief/passief in het toegelaten inkomen 2019 t.o.v. 2018.

Verder voorzien de distributienetbeheerders in 2019 ook minder kosten inzake REG-openbaardienstverplichtingen t.o.v. de voor 2018 gebudgetteerde bedragen. Dit is voornamelijk ten gevolge van het afstemmen van de assumpties voor een aantal premietypes (vnl. vouchers totaalrenovatie en premie dak- of zoldervloerisolatie) aan de gekende realiteit.

Ook voorzien de elektriciteitsdistributienetbeheerders dat de voorraad steuncertificaten in 2019 volledig zal afgebouwd zijn waardoor er in 2019 niet langer een kapitaalkostvergoeding voor het aanhouden van een voorraad steuncertificaten in de exogene inkomsten is vervat.

De globale afname van de exogene inkomsten elektriciteit 2019 t.o.v. 2018 is ook het gevolg van de afbouw van de tarifaire tekorten/overschotten, ontstaan uit de toepassing van de tariefmethodologieën van de VREG, waarvan de voornaamste hieronder in verder detail worden besproken:

- Afbouw regulatorische saldi 2015, 2016 en 2017 inzake exogene kosten m.b.t. distributie

Voor de oorsprong van de tarifaire tekorten voor 2015 en 2016 wordt respectievelijk verwezen naar de nota's over het toegelaten inkomen 2017 en 2018.¹²

Voor 2017 ontstonden, in tegenstelling tot de vorige jaren, voornamelijk tarifaire overschotten. Deze overschotten worden vooral verklaard doordat voor de REG-openbaardienstverplichtingen de premie-aantallen in 2017 gevoelig lager lagen dan verwacht. Tegelijk lagen ook de nettokosten voor de steuncertificaten lager dan verwacht. Hierdoor is ook de afbouw van het regulatorisch saldo in de exogene inkomsten elektriciteit 2019 lager t.o.v. 2018.

¹² Alle documenten van de VREG zijn terug te vinden op de documentendatabank van de VREG: <http://www.vreg.be/nl/documenten-databank>.

Tabel 10 Afbouw van saldi 2015, 2016 en 2017 m.b.t. exogene kosten (distributie) elektriciteit in het budget voor exogene kosten 2019 t.o.v. 2018¹³

Distributienetbeheerder	Afbouw regulatorisch saldo inzake exogene kosten m.b.t. distributie in 2019	Afbouw regulatorisch saldo inzake exogene kosten m.b.t. distributie in 2018
Gaselwest	-2.805.523 €	13.508.917 €
Imea	402.976 €	5.837.010 €
Imewo	-2.717.053 €	11.911.537 €
Intergem	-1.323.223 €	7.000.836 €
Iveka	-2.250.414 €	11.642.698 €
Iverlek	-68.741 €	11.166.246 €
Sibelgas	-20.617 €	887.098 €
Inter-energa	-7.190.552 €	-14.951.494 €
Iveg	-168.302 €	1.328.411 €
Infrax-West	236.335 €	-696.940 €
PBE	89.188 €	-953.784 €
Totaal	-15.815.927 €	46.680.535 €

- Afbouw regulatorische saldi 2015, 2016 en 2017 inzake volumeverschillen

Zoals in de nota over het toegelaten inkomen 2017 aangegeven, werd er voor 2015 een significant tarifair tekort genoteerd voornamelijk omwille van het feit dat de vennootschapsbelasting, die al op 1 januari 2015 in werking trad, voor de eerste 7 maanden van 2015 nog niet in de tarieven werd verrekend. Ook in 2018 werd dit tarifair tekort verder afgebouwd, aangevuld met het beperkter tarifair tekort dat in 2016 is ontstaan. Eind 2018 is het tarifair tekort van 2015 afgebouwd waardoor we in 2019 een terugval in de afbouw van het regulatorisch saldo inzake volumeverschillen opmerken.

¹³ Voor 60% volgens de tariefmethodologie par. 5.5.7 waarbij de oudste openstaande saldi als eerste worden afgebouwd en dit, indien mogelijk, in eerste instantie door compensatie tussen tegengestelde regulatorische saldi van verschillende jaren en vervolgens via opname in het budget voor exogene kosten.

Tabel 11 Afbouw van volumetekorten 2015, 2016 en 2017 elektriciteit in het budget voor exogene kosten 2019 t.o.v. 2018¹⁴

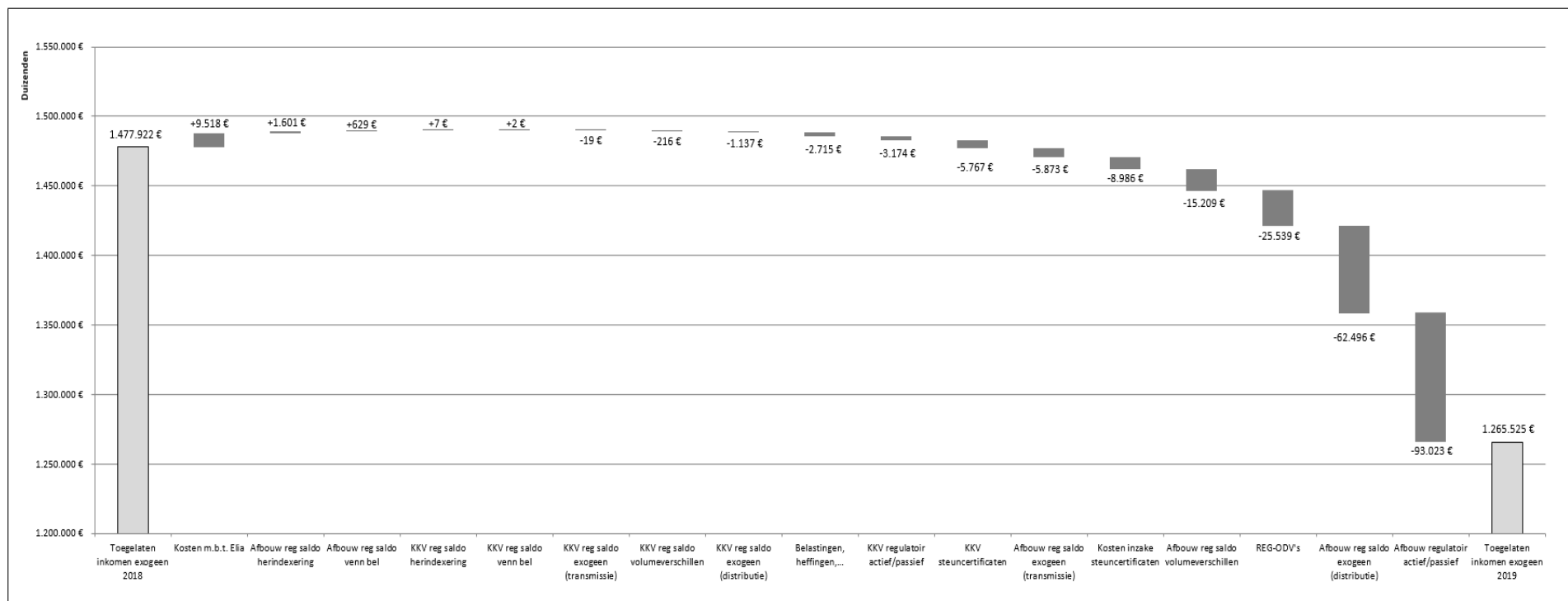
Distributienetbeheerder	Afbouw regulatorisch saldo inzake volumeverschillen in 2019	Afbouw regulatorisch saldo inzake volumeverschillen in 2018
Gaselwest	2.983.044 €	6.056.106 €
Imea	2.376.055 €	3.993.778 €
Imewo	2.260.203 €	6.740.062 €
Intergem	935.267 €	3.205.653 €
Iveka	2.158.569 €	3.608.737 €
Iverlek	2.734.843 €	5.573.770 €
Sibelgas	437.333 €	801.166 €
Inter-energa	1.193.900 €	1.443.742 €
Iveg	845.955 €	614.543 €
Infrax-West	1.337.415 €	744.988 €
PBE	666.262 €	355.220 €
Totaal	17.928.848 €	33.137.767 €

Grafisch kunnen de factoren die aanleiding geven tot de evolutie van het toegelaten inkomen inzake exogene kosten elektriciteit 2019 t.o.v. 2018 als volgt worden weergegeven (zie volgende bladzijde¹⁵):

¹⁴ Voor 75% volgens de tariefmethodologie par. 5.5.7 waarbij de oudste openstaande saldi als eerste worden afgebouwd en dit, indien mogelijk, in eerste instantie door compensatie tussen tegengestelde regulatorische saldi van verschillende jaren en vervolgens via opname in het budget voor exogene kosten.

¹⁵ Op de grafiek is "KKV" de afkorting voor kapitaalkostvergoeding, bepaald volgens de tariefmethodologie 2017-2020.

Figuur 3 Globale evolutie toegelaten inkomen inzake exogene kosten elektriciteit 2019 t.o.v. 2018

3. Inkomen voor aardgasdistributie

3.1. Totale inkomen voor aardgasdistributie

Tabel 12 Toegelaten inkomsten uit periodieke aardgasdistributietarieven 2019

	Exogeen	Endogeen	Totaal	2019/2018
Gaselwest	-4.807.608 €	82.031.989 €	77.224.381 €	-4,4%
Imea	-5.107.762 €	43.157.776 €	38.050.015 €	-8,7%
Imewo	-9.969.075 €	98.754.259 €	88.785.184 €	-5,1%
Intergem	-5.676.680 €	45.031.798 €	39.355.118 €	-7,4%
Iveka	-7.650.352 €	60.540.030 €	52.889.678 €	-7,4%
Iverlek	-1.358.379 €	86.844.648 €	85.486.268 €	-4,1%
Sibelgas	1.895.973 €	14.490.564 €	16.386.537 €	-5,8%
Inter-energa	-7.017.070 €	56.290.861 €	49.273.791 €	-14,3%
Iveg	215.832 €	15.092.360 €	15.308.192 €	-0,9%
Infrac-West	-1.606.278 €	14.339.728 €	12.733.450 €	-9,6%
Totaal	-41.081.400 €	516.574.014 €	475.492.614 €	-6,6%
	-9%	109%	100%	

Een negatief cijfer voor de exogene kosten vertaalt zich in een verlaagd tarief.

Sinds 1 juli 2018 doen alle aardgasdistributienetbeheerders in Vlaanderen een beroep op dezelfde werkmaatschappij, Fluvius System Operator cvba. Hieronder maken we een onderscheid tussen de werkmaatschappijen die tot 1 juli 2018 bestonden teneinde de evolutie van het inkomen voor aardgasdistributie over exogene en endogene kosten in de periode 2015-2019 te tonen.

Tabel 13 Opdeling evolutie inkomen aardgas exogeen endogeen 2015-2019 ex-Eandis

Distributienet-beheerders bij	Toegelaten inkomen inzake exogene kosten	Toegelaten inkomen inzake endogene kosten
(ex-)Eandis 2019	-8%	108%
(ex-)Eandis 2018	1%	99%
(ex-)Eandis 2017	1%	99%
(ex-)Eandis 2016	0%	100%
(ex-)Eandis 2015	6%	94%

Tabel 14 Opdeling evolutie inkomen aardgas exogeen endogeen 2015-2019 ex-Infrac

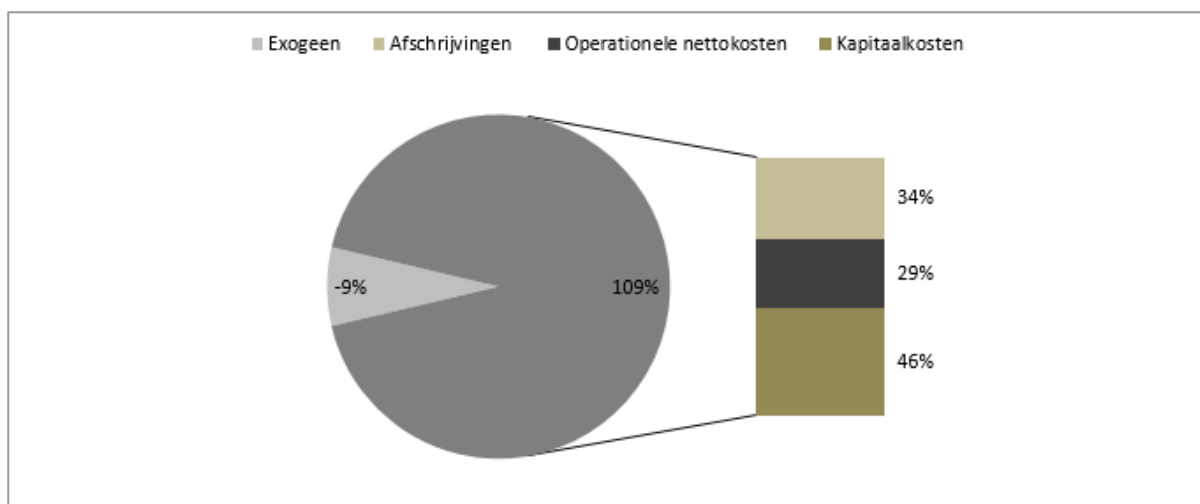
Distributienet-beheerders bij	Toegelaten inkomen inzake exogene kosten	Toegelaten inkomen inzake endogene kosten
(ex-)Infrac 2019	-11%	111%
(ex-)Infrac 2018	5%	95%
(ex-)Infrac 2017	8%	92%
(ex-)Infrac 2016	-9%	109%
(ex-)Infrac 2015	-3%	103%

Tabel 15 Opdeling evolutie inkomen aardgas exogeen endogeen 2015-2019 Totaal

Distributienet-beheerders bij	Toegelaten inkomen inzake exogene kosten	Toegelaten inkomen inzake endogene kosten
Totaal 2019	-9%	109%
Totaal 2018	1%	99%
Totaal 2017	2%	98%
Totaal 2016	-1%	101%
Totaal 2015	5%	95%

De endogene inkomsten zijn hierbij samengesteld uit een gedeelte afschrijvingen, operationele nettokosten en kapitaalkosten. Verder uitgesplitst over deze rubrieken ziet de samenstelling van de totale inkomsten 2019 voor de aardgasdistributienetbeheerders er als volgt uit:

Figuur 4 Samenstelling totale inkomsten aardgas 2019

3.2. Endogene kosten voor aardgasdistributie

Naar analogie met de aanpak bij elektriciteitsdistributie, zijn in de tariefmethodologie 2017-2020 ook de opbrengsten uit periodieke aardgasdistributienettarieven voor de endogene kosten, dit zijn de kosten van de uitbouw en het beheer van het distributienet en waarover de distributienetbeheerder controle heeft, geplafonneerd. Dit geeft een stimulans aan de onderneming om efficiënt met de beschikbare middelen om te gaan. Het verschil tussen de opbrengsten en de kosten zal bij het afsluiten van het boekjaar de winst van de netbeheerder vormen. Met die winst kunnen dan de aandeelhouders vergoed worden voor hun inbreng van kapitaal in de onderneming.

De tariefmethodologie 2017-2020 voorziet dat de endogene inkomsten 2019 van een distributienetbeheerder worden bepaald uit de combinatie van de in 2011-2015 waargenomen globale evolutie van de werkelijke endogene kosten van de distributienetbeheerders¹⁶ (dit zijn de

¹⁶ 2011-2014 nog onder een cost-plus regulering, vanaf 2015 onder een inkomstenregulering.

afschrijvingen, de operationele nettokosten en de kosten van financiering) en zijn aandeel in het geheel van die evolutie. De kapitaalkosten worden berekend met behulp van een normatief kapitaalkostenpercentage of weighted average cost of capital (wacc) van 4,9% vóór vennootschapsbelasting. Ook voor de aardgasdistributienetbeheerders heeft de hervorming van de vennootschapsbelasting geleid tot deze verlaagde wacc op basis waarvan de endogene inkomsten 2018 en 2019 werden bepaald. Bovendien was er voor 2019 een aanpassing nodig m.b.t. de te verwachten resttermen gas van aardgasdistributienetbeheerders Imea, Iveka en Iverlek. De in rekening te brengen kosten en opbrengsten van deze resttermen dienden te worden bijgesteld.¹⁷

Overeenkomstig de tariefmethodologie 2017-2020 leggen we de endogene inkomsten voor 2019 vast door toepassing van een factor $1+CPI-x$ op de, voor de werkelijke inflatie gecorrigeerde, toegelaten endogene inkomsten 2018, waarin CPI de verwachte inflatie 2019 (1,75% volgens Federaal Planbureau) is en x gelijk is aan de waargenomen kostentrend van -1,34% (afgerond).

Conform par. 5.8.3 in de hoofdtekst van de tariefmethodologie 2017-2020 wordt de x -waarde voor 2019 en 2020 verhoogd met de waarde van een x' , die de kostenbesparingen weerspiegelt die worden opgelegd aan de aardgasdistributienetbeheerders en die mogelijk geworden zijn door de fusie van hun twee werkmaatschappijen tot Fluvius System Operator. De waarde van x' voor de aardgasdistributienetbeheerders is gelijk is aan 0,858% (afgerond).

Aan het toegelaten inkomen dat aldus wordt berekend, voegen we nog een correctie toe voor de door de distributienetbeheerder te betalen vennootschapsbelasting¹⁸.

Globaal stellen we volgende evolutie vast:

Tabel 16 Globale evolutie toegelaten inkomen inzake endogene kosten aardgas 2015-2019

	Toegelaten inkomen inzake endogene kosten	Jaar/jaar %
Totaal 2019	516.574.014 €	+3,0%
Totaal 2018	501.708.068 €	+2,1%
Totaal 2017	491.457.568 €	-0,2%
Totaal 2016	492.207.132 €	+1,3%
Totaal 2015	485.740.430 €	-

3.3. Exogene kosten voor aardgasdistributie

Voor de exogene kosten kunnen we geen efficiëntieprikkels geven aan de distributienetbeheerders omdat het niet zinvol is. Deze uitgaven worden doorgerekend in de distributienettarieven.

Het toegelaten inkomen voor exogene kosten 2019 is gelijk aan het te verwachten bedrag aan kosten (m.a.w. het budget exogene kosten voor 2019). Later zal het verschil met de werkelijke exogene kosten en opbrengsten voor 2019 worden gecorrigeerd.

¹⁷ Voor een volledige verantwoording zie de beslissingen van de VREG van 28/08/2018. Alle beslissingen van de VREG zijn terug te vinden op de documentendatabank van de VREG: <http://www.vreg.be/nl/documenten-databank>.

¹⁸ Omvat enerzijds de fiscaal niet-aftekbare afschrijvingen op herwaarderingsmeerwaarden en de opbrengsten inzake de notionele intrestaftrek.

De exogene kosten van de aardgasdistributienetbeheerders zijn de volgende, bondig samengevat:

1. De retributies te betalen door de distributienetbeheerder aan steden en gemeenten en de heffing volgens het Decreet houdende het Grootschalig Referentiebestand.
2. De lasten voor het niet-gekapitaliseerd aanvullend pensioen van personeelsleden.
3. De afbouw van de tarifaire tekorten/overschotten:
 - De afbouw van de tarifaire tekorten/overschotten ontstaan in de jaren 2010 t.e.m. 2014, ook het regulatorisch actief/passief genoemd. Ze zijn ontstaan onder het toezicht van de CREG. Op 28 augustus 2018 nam de VREG voor elke distributienetbeheerder in Vlaanderen een beslissing met betrekking tot de vaststelling en bestemming van de saldi uit de aardgasdistributietarieven over de exploitatiejaren 2010 t.e.m. 2014¹⁹. De saldi toegewezen aan de tarieven worden volledig afgebouwd over 2019 en 2020 (50/50).
 - De afbouw van de tarifaire tekorten/overschotten ontstaan in de jaren 2015²⁰, 2016²¹ en 2017²²:
 - Regulatorisch saldo inzake exogene kosten: het verschil tussen de werkelijke exogene kosten en de werkelijke opbrengsten uit de periodieke distributietarieven voor exogene kosten.
 - Regulatorisch saldo inzake volumeverschillen: het inkomen van de distributienetbeheerder uit zijn periodieke distributietarieven voor de endogene kosten is grotendeels gegarandeerd. Elke meer- of minderontvangst geeft aanleiding tot resp. een latere korting of stijging van de tarieven.
 - Regulatorisch saldo inzake herindexering: het verschil tussen de werkelijke inflatie (ex-post) en de verwachte inflatie (ex-ante) zoals die werd gehanteerd voor de bepaling van het toegelaten inkomen voor de endogene kosten²³.
 - Regulatorisch saldo inzake vennootschapsbelasting: het verschil tussen de werkelijke afschrijvingen op herwaarderingsmeerwaarden en de werkelijke notionele intrestaftrek t.o.v. hun gebudgetteerde bedragen.
4. Kapitaalkostvergoedingen voor de financiering van de tarifaire tekorten/overschotten.

¹⁹ Alle beslissingen van de VREG zijn terug te vinden op de documentendatabank van de VREG: <http://www.vreg.be/nl/documenten-databank>.

²⁰ De tarifaire tekorten/overschotten ontstaan in het jaar 2015 werden reeds gedeeltelijk afgebouwd in de distributietarieven voor 2017 en 2018.

²¹ De tarifaire tekorten/overschotten ontstaan in het jaar 2016 werden reeds gedeeltelijk afgebouwd in de distributietarieven voor 2018.

²² Het regulatorisch saldo inzake herindexering enerzijds en het regulatorisch saldo inzake vennootschapsbelasting anderzijds zijn pas sinds 2017 van toepassing overeenkomstig de tariefmethodologie voor de reguleringsperiode 2017-2020.

²³ Prognose volgens Federaal Planbureau. Dit is het toegelaten inkomen inzake endogene kosten exclusief het toegelaten inkomen inzake de vennootschapsbelasting en een eventueel door de VREG ex-ante toegekend voorschot en/of terugname van voorschot voor dat jaar.

We stellen vast dat het globale budget 2019 voor de exogene kosten in de aardgasdistributie van -41.081.400 € als volgt is samengesteld:

Tabel 17 Globale samenstelling exogene kosten aardgas 2019

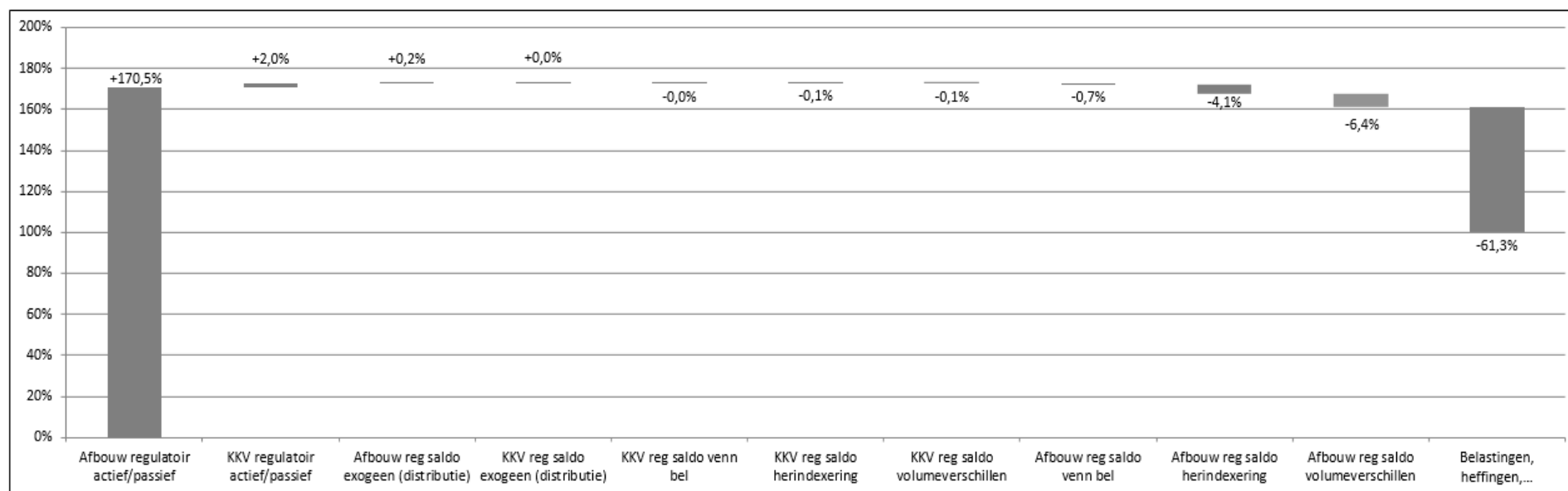
Samenstelling toegelaten inkomen inzake exogene kosten 2019²⁴	Totaal
Afbouw regulatorief actief/passief	-70.021.926 €
Kapitaalkostvergoeding regulatorief actief/passief	-837.541 €
Afbouw regulatorief saldo inzake exogene kosten m.b.t. distributie	-74.937 €
Kapitaalkostvergoeding regulatorief saldo inzake exogene kosten m.b.t. distributie	-962 €
Kapitaalkostvergoeding regulatorief saldo inzake vennootschapsbelasting	1.123 €
Kapitaalkostvergoeding regulatorief saldo inzake herindexering	19.661 €
Kapitaalkostvergoeding regulatorief saldo inzake volumeverschillen	40.437 €
Afbouw regulatorief saldo inzake vennootschapsbelasting	291.803 €
Afbouw regulatorief saldo inzake herindexering	1.702.242 €
Afbouw regulatorief saldo inzake volumeverschillen	2.625.755 €
Belastingen, heffingen, toeslagen,...	25.172.945 €

Grafisch wordt de samenstelling van het globale budget 2019 inzake exogene kosten voor aardgasdistributie als volgt weergegeven (zie volgende bladzijde²⁵):

²⁴ Positieve bedragen doen distributenetarieven stijgen, negatieve doen ze dalen. Een groter negatief bedrag aan exogene kosten in bovenstaande tabel betekent een grotere korting op de distributenetarieven.

²⁵ Op de grafiek is "KKV" de afkorting voor kapitaalkostvergoeding, bepaald volgens de tariefmethodologie 2017-2020.

Figuur 5 Globale samenstelling toegelaten inkomen inzake exogene kosten aardgas 2019

Globaal stellen we volgende evolutie in de budgetten voor de exogene kosten van de aardgasdistributienetbeheerders vast:

Tabel 18 Globale evolutie exogene kosten aardgas 2015-2019

	Totaal toegelaten inkomen inzake exogene kosten aardgas	2019/2018 %
Totaal 2019	-41.081.400 €	-644,8%
Totaal 2018	7.540.147 €	
Totaal 2017	12.493.893 €	
Totaal 2016	-6.237.252 €	
Totaal 2015	23.354.098 €	

Wanneer we vergelijken met het toegelaten inkomen voor exogene kosten in 2018 is er globaal een daling van 48.621.547 € waar te nemen:

Tabel 19 Globale evolutie exogene kosten aardgas 2018-2019

Globale evolutie exogene kosten 2018-2019²⁶	2019	2018	2019/2018
Afbouw regulator saldo inzake herindexering	1.702.242 €	913.244 €	+86,4%
Kapitaalkostvergoeding regulator actief/passief	-837.541 €	-1.493.219 €	-43,9%
Afbouw regulator saldo inzake vennootschapsbelasting	291.803 €	0 €	-
Kapitaalkostvergoeding regulator saldo inzake herindexering	19.661 €	16.438 €	+19,6%
Kapitaalkostvergoeding regulator saldo inzake vennootschapsbelasting	1.123 €	0 €	-
Kapitaalkostvergoeding regulator saldo inzake exogene kosten m.b.t. distributie	-962 €	26.624 €	-103,6%
Kapitaalkostvergoeding regulator saldo inzake volumeverschillen	40.437 €	239.165 €	-83,1%
Belastingen, heffingen, toeslagen,...	25.172.945 €	26.405.876 €	-4,7%
Afbouw regulator saldo inzake exogene kosten m.b.t. distributie	-74.937 €	1.331.203 €	-105,6%
Afbouw regulator saldo inzake volumeverschillen	2.625.755 €	9.965.198 €	-73,7%
Afbouw regulator actief/passief	-70.021.926 €	-29.864.382 €	+134,5%
Totaal	-41.081.400 €	7.540.147 €	-644,8%

²⁶ Positieve bedragen doen distributienettarieven stijgen, negatieve doen ze dalen. Een kleiner negatief bedrag aan exogene kosten in bovenstaande tabel betekent een kleinere korting op de distributienettarieven.

De daling van de exogene inkomsten 2019 t.o.v. 2018 is o.a. te wijten aan de gedaalde afbouw van het regulatorisch actief/passief. In de voorgaande jaren 2016-2018 werden hierbij voorlopige bedragen inzake de saldi 2010-2014 afgebouwd. Vanaf 2019 zijn ze gebaseerd op definitieve bedragen volgens de beslissingen van de VREG van 28 augustus 2018²⁷. Deze beslissingen leiden aldus tot een daling van de afbouw van het regulatorisch actief/passief in het toegelaten inkomen 2019 t.o.v. 2018.

De globale afname van de exogene inkomsten aardgas 2019 t.o.v. 2018 is ook het gevolg van de afbouw van de tarifaire tekorten/overschotten, ontstaan uit de toepassing van de tariefmethodologieën van de VREG, waarvan de voornaamste hieronder in verder detail worden besproken:

- Afbouw regulatorisch saldo inzake volumeverschillen

Zoals in de nota over het toegelaten inkomen 2017 aangegeven, werd er voor 2015 een significant tarifair tekort genoteerd voornamelijk omwille van het feit dat de vennootschapsbelasting, die al op 1 januari 2015 in werking trad, voor de eerste 7 maanden van 2015 nog niet in de tarieven werd verrekend. Ook in 2018 werd dit tarifair tekort verder afgebouwd, aangevuld met het beperkter tarifair tekort dat in 2016 is ontstaan. In 2019 merken we een terugval in de afbouw van de tarifaire tekorten op aangezien nog slechts een beperkt gedeelte van het tarifair tekort van 2015 moet afgebouwd worden, aangevuld met de lagere tarifaire tekorten van 2016 en 2017.

Tabel 20 Afbouw van volumetekorten 2015, 2016 en 2017 aardgas in het budget voor exogene kosten 2019²⁸

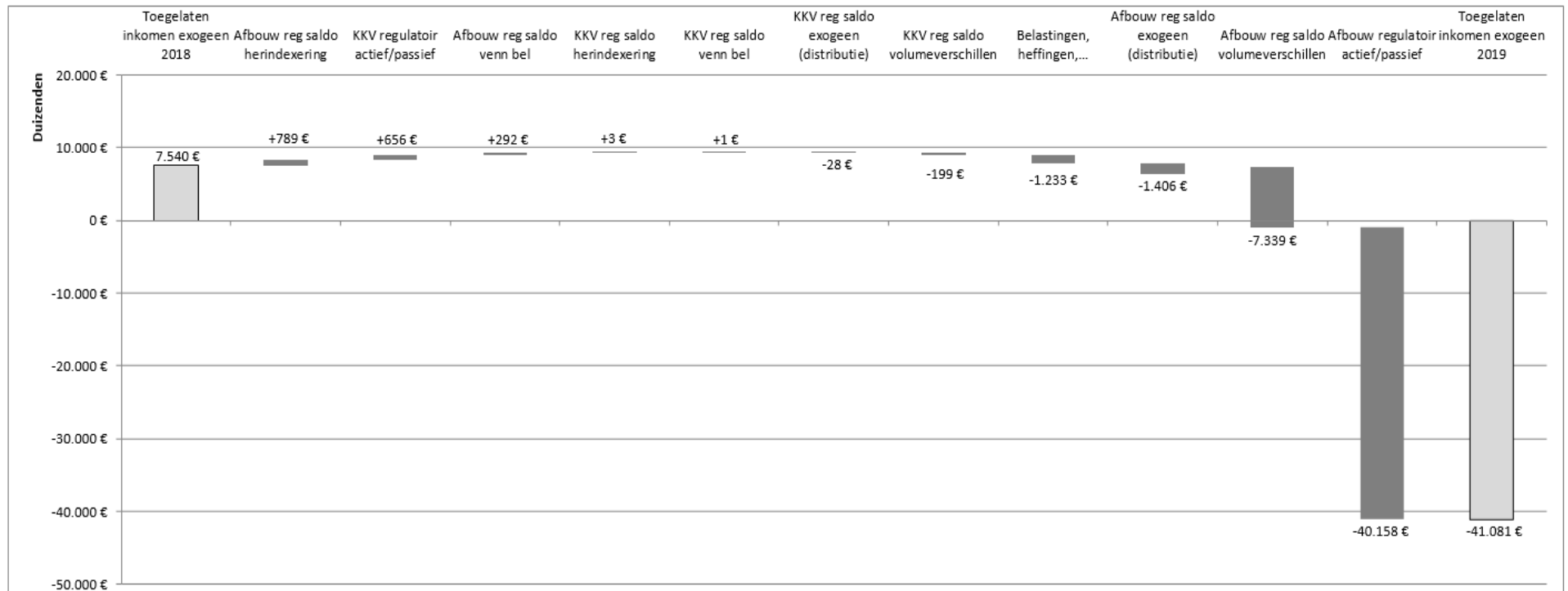
Distributienetbeheerder	Afbouw regulatorisch saldo inzake volumeverschillen in 2019	Afbouw regulatorisch saldo inzake volumeverschillen in 2018
Gaselwest	1.052.868 €	2.651.813 €
Imea	1.104.088 €	1.456.625 €
Imewo	1.320.504 €	2.940.037 €
Intergem	189.731 €	1.166.690 €
Iveka	665.318 €	1.506.191 €
Iverlek	240.923 €	1.642.355 €
Sibelgas	252.550 €	440.839 €
Inter-energa	-2.373.299 €	-2.086.566 €
Iveg	116.872 €	102.030 €
Infrax-West	56.199 €	145.184 €
Totaal	2.625.755 €	9.965.198 €

²⁷ Alle beslissingen van de VREG zijn terug te vinden op de documentendatabank van de VREG: <http://www.vreg.be/nl/documenten-databank>.

²⁸ Voor 40% volgens de tariefmethodologie par. 5.5.7 waarbij de oudste openstaande saldi als eerste worden afgebouwd en dit, indien mogelijk, in eerste instantie door compensatie tussen tegengestelde regulatorische saldi van verschillende jaren en vervolgens via opname in het budget voor exogene kosten.

Grafisch kunnen de factoren die aanleiding geven tot de evolutie van het toegelaten inkomen inzake exogene kosten aardgas 2019 t.o.v. 2018 als volgt worden weergegeven²⁹:

Figuur 6 Globale evolutie toegelaten inkomen inzake exogene kosten aardgas 2019 t.o.v. 2018

²⁹ Op de grafiek is "KKV" de afkorting voor kapitaalkostvergoeding, bepaald volgens de tariefmethodologie 2017-2020.